

Kraméryusowy
Čís. král. Wlastenské Nowiny.

Roku 1793.

Čís. 44.

Ve Sobotu

dne 2 Listopadu.

Pátý roční běh.

S nejvyšším císařským královským Povolením.

Slavné gméno našich vda-
rných bogowníků po fran-
cauzských zemích den po dni
dále a dále se rozširuje. Sotwa po-
čínáme psáti o gednom velikém wítěz-
ství, gakž sme w předeslých nowinách
o wybogowání Wajsenburských a Lau-
terburských Franců čtli, giž zase o gi-
ném wítězství potěšitelné zprávy nám
přicházejí. O veliké porážce, kterauž
slavný Wůdce Prync z Koburku mezy
francauzy na den 15 října blíž Mo-
beže učinil, Wídeňská dworská zpráva
na den 25 téhož roku nám w známost
wvodí:

Za mnoho dní k polnímu Mar-
šalkowi Pryncowi z Koburku přicházely
zprávy, kteréz se y potvrdily, že ne-

přátelé velikau sílu wogsta dohromady
stahují, tak aby francouzskému zasa-
ňowanému ležení před Mobežím y same-
té perwnosti na pomoc přispěti mohli.
Prync z Koburku wída, že tento zástup
francauzů našim negakau weytržnost
včinití může, nepřistoupil k dobývání
Mobeže, než toliko gi lidem obklíčil.

Nepřátelé tedy stáhli se dohroma-
dy, a na cestě wždy wíce a wíce lidí
k nim se přitázelo. Dne 15 října při
rozednění wypadli we třech kolonách,
asy po 15ti tisíc slynj, na naši armádu,
kteráž pod zpráwau polního Šbrogmis-
tra Hraběte Blerfé v Berlemontu,
Durleru a Watyně stála. Nášlyná
střelba z kusů s obau stran wzala swúg
počátek w 8 hodin ráno, a trwala až

K r

do

do 4 hodin zpoledne, kdež potom francouzové s svou střelbou pořád blíž postupovali, až se na rovinu proti našemu pravému křídlu dostali. Tu tedy byl příhodný čas, že naše gízda s celou mocí do nich vraziti mohla. Barkovští husaři a Bynští lehcí gezdové byli k tomu ustanoveni, a chováli se tak statečně, že francouzské levé křídlo na hlavu bylo poraženo, a zanechal se po sobě mnoho set zbitých y deset kusů, na rychlost zpátkem francouzanti musyli. Týmž časem také naši z prostředku y z levého křídla vyrazili, y šťastně nepřátely zahnali.

Dne 16 ráno, gať mile mlha málčko spadla, zase francouzové w rákosném množství, gaťo wčera táhli. Tento hrozný zástup francouzů s newyprazwenau odvážeností připadl na naši armádu, kteráž toliko 18 tisíc mužů sylvá byla. Potýkání na wsech stranách trwalo za celý den. Několik našich proti tak velikému počtu nepřátel dosti málo bylo, předce byli stáli, a bogowali za celý den při té neywětší střelbě gať z děl tak y malé zbraně, strze což nepřátelům překazyli ten aumysl, že se s francouzy, genž stoji w zassancowáném ležení, nikterak sgednotiti nemohli.

Neywyšší Wúdce Prync z Koburku znamenage strze bitwu, kteráž za dwa dny trwala, že nepřátelé počtem daleko náš lid přesahují, vmínil sobě armádu za řekau Sambr sbromážditi, vstaupil od zassancowaného ležení, kteráž na pravém břehu též řeky byl obklíčil, a samu pewnost Mobež na levém břehu tak zatáhl, že francouzové z té strany žádného k ní přístupu nemagj.

Protož gať pluk, genž stál k pozorování nepřátel, tak též wsecken k dobývání pewnosti ustanowený lid w noci řekau Sambr přessel. B weliké pochwale našich statečných bogowníků řícy můžeme, že znamenitý příklad zmužilosti na sobě dali, nebo bogowali za celých 48 hodin, a s takowým počtem nepřátel, že se čtyři muži na gednoho počítali, a předce způsobili mezy nimi takowau porážku, o kteréž tak snadně w letopisích se nedozčeme, nebo pobili francouzů do 12,000, tak že po wesnicích a po lesích weliké hromady zbitého lidu ležely; krom toho naši hrdiny do 30 kusů wybogowali.

Také nepřátelé byli tak vstrasseni, že nikterak našim nebyli na překážku, když řekau Sambr přecházeli, a mohli wsecky nepřátelské kusy, y což giného na znamení wítězství wybogowali, pozogně na druhau stranu přewezti. Neywyšší Wúdce Prync z Koburku vbezpečuge, že se westkeren lid welmi statečně chowal, a prawj, že mnohých zegména podotkne, když obssrnegšší zpráwu o tomto velikém příběhu zassle. Co nasseho lidu zbito a poraněno gest, asy na 3,000 mužů počítá.

Giná dworská zpráwa, kteráž neywyšší Wúdce Prync z Koburku na den 17 října z hlawního bytu Bawé zassal, toto nám wводи w známost: Dne 15 téhož w wečer při slunce západu přitáhla kolonye francouzů, asy 6,000 pěších a 200 gízdných mužů s welikým počtem střelby k Bomontu, kdež General Benowský s zástupem cysařského lidu stál.

stál. W tu chvíli Francouzové nasse
polní stráž z Slowie a Boshytu na-
zpátek zabnali, a mezy tímto posledním
místem a Bobofohem na sylnicy se po-
stavili, nepochybně toho gsauec vmysla,
aby při rozednění na nasse polní ležení
v Bomontu autof učinili. Týmž časem
polního Maršalka Laytnant Beňowský
obdržel zprávu, že též od Čimé Kolonye
Francouzů asy 6,000 mužů táhne; pro-
tož na rychlost v večer wyslal Majora
Pesslera od Laturských lehkých gezdů
s dywizí Splenstých a s šwadronou
Laturských gezdů, kázaw genu, aby
se s zabnanými polními strážemi dobro-
mady frázyl, na nepřátely, genž od Fi-
lipwille táhli, vdeřil, mezy nimi nepo-
rádek učinil, a pokud možné bude, y
ge potlaukl a nazpátek zabnal.

Major Pessler k autofu přihotowil
se w tichosti a welmi prozřetelně, a že
nássi bogownjey při každé příležitosti
swau statečnost okázati chřeji, byl Pan
Major tak šťastný, že na Francanze
mimo gich nadání wypadl, dvě děla
gim wzal, a s welikau ztrátou lidu až
přes Boshyt ge zabnal.

Dne 16 ráno zpamatowali se zase
Francouzové, přes Boshyt zase přessli
na nássi stranu, a gať prwé měli vmysl,
k autofu se přihotowili. Pan Generál
Beňowský wyslal gestě dvě dywizí
Splenstých, kteréz zpátkem zůstaly, da-
ge gim dva kusy, a přikázal, aby
Francanze podle možnosti z Boshytu
zabnali, a nebyloliby možné, aby se
gim aspoň tak dlouho bránili, až gim
sám Pan Generál s ostatkem swého lidu
na pomoc bude mocy přigiti. Než
Major Pessler s pomocí Heytmana Raz-

gowského od Splenstého batalionu, wra-
zyl do nepřátel právě tím časem, když
Generál Beňowský na cestě byl, a to
s tak dobrým prospěchem, že Francouz-
ové s ztrátou lidu nazpět přchnauti
musyli. Při té příležitosti Major Pe-
sler wybogowal 7 děl, dvě haubice,
11 vozů s wálečnými potřebami, 6
vozů s granáty, wůz s 3 sandky pra-
chu, sud s kofalkau, dva prázdné vozy
pro pačáz a praporec; a zagal 35 mu-
žů, mezy nimiž gest feldčar od regi-
mentu a oficyr. Laturští gezdové
podle swého obyčeje při tom příběhu
byli welmi obratní a stateční, a pomo-
cy Splenstého batalionu bogowali tak
brdinský, že pobitých a poraněných Fran-
cauzů asy na 500 počisti můžeme, mezy
nimiž také byl zabít 1 oficyr, a giny
poraněn.

Při francouzském wogstu nebyli
žádní sedlácy w haufich, než sami ná-
rodní wogácy, kteríž se s welikau zmu-
žilostí a odwážeností bránili; než nássi
Splensští nedbagjce nic na gich odpor,
s pažnety tak náramně do nich doráž-
li, že Francouzové caufnauti, a nássim
mista na znamení wítězstwj postaupiti
musyli.

Zpráwy od armády Pana Generála
Hraběte Wurmsera.

Řádná a obširná zpráva o do-
bytí Waysenburských a Lauterburských
šanců dosawad nám k rukau nepři-
šla, a poněwadž tento pro nás šťastný
příběh welmi pamětný gest, protož w
krátkosti z některých saukromných listů
wvodjme to w známost, což gisté pa-
mėti hodného gest.

3 ležení v Landawu 14 října. Když večerejšího dne zvěděli jsme, že císařští šťastně všech šanců v Waysenburku a Lauterburku dobyli, okolo 600 kusů vybogovali, a s velikou ztrátou lidu francouze z gednoho ležení do druhého hnali, tak že oni zanechali po sobě vši pakáže y všeho ostatního, w nejvyšší rychlosti retowati se musyli. W čas dobývání Waysenburských šanců Prussané před Landawu s několika haubicemi vytáhli na vrchy, tak aby branný lid z Landawu poraženým francouzům v Waysenburku na pomoc přispěti nemohl. Mezi tím Prussané z těch haubic střelili do Landawu, a to s takovým prospěchem, že třesot od kanů, genž na přecylové střechy padaly, y též křikem a nářekem velmi do uší slyšeti bylo. Od střelby, která se francouzové proti Prussanům ozvali, dva Prussij bombarderové na místě zastřeleni byli. Odpoledne ve 2 hodiny francouzové, nepochybně dostavše zprávy o dobytí Waysenburských šanců, asi 1,000 mužů slyň z perwnosti Landawu wypadli; však Generál Rychel, genž wlewo před Landawu s zastupem Prussanů stoji, na rychlost vezma k svému lidu potřebný počet střelby, proti nim vytáhl, a minil je zastřeliti. Francouzové znamenajíc jeho aumysl, nazpátek za Landawu na vrch caufli, a odtud za dvě hodiny při nevstálé střelbě na Prussany doráželi. Sak mnoho lidu na obau stranách padlo, dosawad není wědomo. Poněwadž nyní Prussané Landawu celou náležitě obklíčiti mohou, gisto gest, že gj co nejdříve k wzdání se požádají, a

naleznauli odpor, střelbau gj dobýwati budan. My jsme gj hotowi celou zymu bogowati, však daufáme, že to snázegí půgde než lonského roku, poněwadž sme sobě cestu k wšelíkemu wztěstwj proklestili.

3 ležení v Waysenburku 14 října. Wčera tedy byl ten šťastný den, kdež císařští šťastně šance v Waysenburku a Lauterburku, též y obě tato města opanowali. Kautoku táhli w šesti kolonách. Generálaytnant Pryne z Waledek w edl první kolony, ke dni 13ho w noci prorazyl se přes řeku Reyn v Plitersdorfu, an nepřátelé na jeho lid hleděli; nato učinil autok na Sec, kterážto místo francouzům velmi potřebná, a třemi tisíciy branného lidu též gmi kusy osazené bylo. Odtud zahnal francouze při tuhé bitvě, a tak též na gjch pravé křídlo dorážel. Druhau kolony w edl Generálmajor Jelachyč k Lauterburku, a byla tato kolonye gen k tomu určena, aby na oko kautoku hnala. Generálmajor Soce při tuhém potýkání wrazil do lesa tak řečeného Bewaldu, prorazyl se přes řeku Lauter až k šancům v Bewalstého mleyna, a s tauto třetj kolonyj přes 2,000 francouzů pobil. Generálmajor Miesároš w edl čwrtau kolonyj, s nejvyšší sčdnatostí wlezl na perwné šance v Sstaynfeldu, a nepřátely při veliké porážce až za řeku Lauter zahnal. Pátá kolonye pod zpráwu Generálaytnanta Bawana též tak šťastně wyrazyla na francouzské šance v doleyšího Koterbachu, a šestá kolonye pod zpráwu Generála Spleny po hrozném střelení z kusů nahoru v Hasfelhofu se dostala. Pryne